

[Indenrigsministeren]

gældende regler for kommunernes styrelse. Vi spørger frikommunerne, om de kan finde andre måder at løse deres opgaver på og andre måder at træffe deres beslutninger på end dem, der er fastlagt i dag.

En videre målsætning for forsøgsarbejdet, hvis det lykkes kommunerne at vise nye veje, er, at vi efterhånden kan lære at indrette lovgivningen om kommunernes styrelse og opgaver sådan, at den giver de kommunale råd den størst muligt frihed til at indrette opgaveløsning og styreform efter de lokale forhold.

Gennem forsøgsarbejdet vil det vise sig, om det gældende regelsystem er hensigtsmæssigt, når det pålægger alle kommuner under ét uanset størrelse og lokale synspunkter den samme måde at løse opgaverne på.

Forsøgsarbejdet skal samtidig vise, i hvilken grad det er muligt at komme ind på lokalt bestemte variationer uden at tilsidesætte hensynet til en nogenlunde ensartet standard af det offentlige ydelser landet over. Det er det gamle problem: hvor forskellige må tingene blive?

Vi må fra folketingets side spørge os selv, om vi ikke i virkeligheden har haft for lidt tillid til kommunerne, samtidig med at vi har prøvet at skære dem alle over én kam uden at tage hensyn til, hvor forskellige de er. Personlig tror jeg, at kommunerne kan klare tingene lige så godt eller bedre, hvis vi fjerner nogle af de mange bindinger rundt omkring i lovgivning og cirkulærer. Der er allerede sket en del med regelsaneringsarbejdet, og man kan sige, at frikommuneprojektet er en videreførelse af dette regelsaneringsarbejde.

I virkeligheden kan man også sige, at det samtidig er en tillids erklæring til kommunestyret, fordi kommunerne nu selv får den ønskede mulighed for at udforme de regler og de løsninger, man lokalt finder praktiske. Resultaterne af forsøgene skal vurderes politisk af den enkelte frikommune og dens borgere, og derefter er det regeringen og folketinget, der skal vurdere forsøgenes resultater og bestemme, om de giver anledning til lovjusteringer for alle kommuner.

Frikommunernes erfaringer kan meget vel komme til at vise nogle sammenhænge og nogle muligheder, som vi ikke har været opmærksomme på i folketinget eller i ministerierne. Jeg vil gerne appellere til, at kommu-

nerne nu i de næste måneder får arbejdsro til at udforme deres konkrete projekter, og at folketinget får lejlighed til at tage stilling til egentlige dispensationer fra lovgivningen, hvis sådanne bliver nødvendige, når projekterne er færdigudarbejdede. Denne stillingtagen sker her i tinget først i næste folketingsamling.

Det var de mere principielle ting, som jeg synes det ved denne lejlighed er nødvendigt at sige, og så skal jeg – så vidt min taletid tillader det, ellers skal jeg komme tilbage – besvare de spørgsmål, som er stillet mig.

Hr. Henning Rasmussen skal jeg sige tak for hans ja til frikommunerne. Det har været glædeligt at møde en meget stor tværpolitisk interesse ikke alene herinde, men også i kommunerne. Når vi ikke har forberedt dette ved et udvalgsarbejde, sådan som man har gjort det i Sverige, er det ganske simpelt, fordi det ikke er dansk temperament, og det er ikke regeringens temperament, at noget sådant skal forberedes i årevis. Det tror vi tager friskheden af projektet.

Ja, man kan lave forsøg med andet end regeringens ideologi, ellers havde det ingen mening. Jeg vil meget gerne hjælpe udvalget med at svare på alle de spørgsmål om dette, jeg overhovedet kan, men man må forstå, at mange af de ting, der skal ske, ligesom sker efter hinanden. Vi er i en forsøgsfase, og derfor vil det ikke altid være sådan, at man kan få fuldstændige og endelige svar på alle sine spørgsmål.

Det har hele tiden været sagt, at der ikke kan laves forsøg med økonomien. Det vidste de kommuner, der gik ind i dette. Og det er rigtigt; selvfølgelig skal forsøgsprojekterne udarbejdes i samarbejde med kommunernes ansatte. Hvis det ikke var tilfældet, så kunne det slet ikke lade sig gøre. Vi har lagt meget vægt på, at embedsmændene er så meget som muligt med i dette arbejde, og at de er så positive som muligt i de kommuner, vi har udvalgt.

Jeg er helt enig i, at der ikke skal være forskel i ansættelsesvilkårene fra kommune til kommune, hvilket hr. Henning Rasmussen pointerede.

Med hensyn til fru Lis Aaltonen skal jeg glæde mig over tilslutningen og sige – det er også til en af de andre ordførere – at forsøget ikke kun er et forsøg af hensyn til kommunalbestyrelsernes behagelighed. Det er det